

osadowi kamiennemu, lecz w sposób racjonalny, gdyż koszt z pewnością się opłaci, gdy się zważy, że kocioł czysty znacznie mniej cierpi od przegrzania blach, a tem samem trwa znacznie dłużej i tańiej się amortyzuje.

Statystyka i sprawy ekonomiczne.

Obrót napojów alkoholowych między Austryą a Węgrami (w styczniu 1910).

	Wywóz z Austrii do Węgier		Przywóz z Węgier do Austrii	
	Cetn.m.	Wartości K	Cetn.m.	Wartości K
Koniaku . . .	83	29050	730	153300
Likierów . . .	309	43260	116	11136
Lekarstw i win lecz.	90	18000	80	37600
Wódki francuskiej	17	2533	37	5328
Rumu i araku . .	314	52124	45	3375
Spirytusu skażon. .	574	24682	465	19763
„ surowego	1960	121912	1082	66435
Wódek niesłodzon.	2507	150420	2369	137402
Razem . . .	5854	441981	4924	434339

Gorzelnictwo we Włoszech w kampanii 1908/09. Wyrób spirytusu we Włoszech wzrasta olbrzymio.

Wyrobito tam:			
w kampanii 1906/07 . .	277 435	hl.	
„ „ 1907/08 . .	463 377	„	
„ „ 1908/09 . .	800 536	„	

W ostatniej zatem kampanii wzrósł wyrób w porównaniu z kampanią poprzednią o 337 159 hl.

Wyrób ze zboża i z melasy zwiększył się niewiele, zato wzrosła produkcja alkoholu z wina.

Przyczyna tego objawu leży w zarządzeniach rządu, który popiera wszelkimi siłami wyrób wódki z wina, chcąc przez to podnieść też uprawę winnej latorośli.

Wyrób hektolitra alkoholu ze zboża i melasy kosztuje tam około 20 lirów, zaś wyrób z wina przeciętnie 75 lirów, a pomimo to, jak powiedziano, zwiększa się, dzięki rządowi, wyrób tego drugiego gatunku, i to niezwykle szybko. Szczególnych ułatwień doznaje alkohol z wina przy wywozie za granicę.

Wyrób spirytusu skażonego podniósł się tam także bardzo znacznie, bo o 25%.

Zużyto w r. 1908/09 do celów:	
domowych i do palenia	66 983 hl.
przemysłowych	14 589 „
wyrobu jedwabiu sztucznego	8 676 „

Szwajcarski monopol alkoholowy w roku 1909. Ze sprawozdania Rady Związkowej

z 20 lipca 1910 dowiadujemy się, co następuje:

Zużyto spirytusu w r. 1909:

Do picia	53 947·08	cetn. (à 50 kg)
„ skażenia	61 937·20	„ „
w przemyśle	25 168·99	„ „
na import prywatny	96·31	„ „

Razem 141 149·58 cetn.

Z tego wywieziono	
napowrót za granicę	1 552 48 „

Zużyto zatem we-	
wnątrz państwa	139 587·10 cetn.

Wyrobito w kraju 31 294·26 cetn., (w czym było 25 700 cetn. kontyngentu).

Przywieziono:

Z Niemiec	6 550·50	cetn.
„ Austro-Węgier	72 889·12	„
„ Włoch	35 141·35	„

Razem 114 580·97 cetn.

Za spirytus krajowy zapłacono 81·06 fr. za cetnar, za spirytus zagraniczny zapłacono 50·53 fr. za cetnar.

Rektyfikowano we własnym zarządzie 17 374·91 cetnarów.

Zarząd monopolowy zatrudniał 80 osób; przeciętnie wypadało na głowę 3784 fr. wynagrodzenia.

Dochód całoczný wynosił 13 595 408·82 fr.

Wydatki wynosiły 7 326 882·29 „

Pozostaje czysty dochód 6 268 526·53 fr.

Gorzelnictwo w Rosyi w r. 1909.

Obszar rosyjskiego monopolu spirytusowego obejmował 65 gubernij i 10 okręgów o powierzchni 15 056 389 wiorst kwadratowych i 144 297 400 głów ludności.

Na tym obszarze było czynnych:

- 2801 gorzelń,
- 1 rządowy zakład do oczyszcz. spirytusu,
- 43 rządow. filjalnych zakł. dla oczyszcz. spirytusu (przy składach monop.),
- 366 rządowych składów spirytusu,
- 508 prywatnych oczyszczalni (rafineryj),
- 26 971 sklepów monopolowych dla sprzedaży wódki, i
- 1 rządowa fabryka korków (w Petersburgu).

Konsumcya alkoholu wogóle nieco się obniżyła, a to z 84 979 000 wiader (à 12·299 litrów) w roku 1908 do 84 283 000 wiader w roku